

AKTUALITY

december 2014

Novela zákona o dani z príjmov

Dňa 29.11.2014 bol v Zbierke zákonov vydaný zákon č. 333/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Tento zákon výrazne mení zákon o dani z príjmov a z najvýznamnejších zmien vyberáme:

- Zahŕňanie **zmarenej investície** do základu dane. Novelou zákona sa mení § 17 ods. 3 písm. g) a podľa nového znenia sa suma súvisiaca s obstaraním dlhodobého majetku pri zrušení prác a trvalom zastavení prác, ak nejde o škodu, zahrnie do základu dane rovnomerne počas 36 mesiacov.

Zároveň sa ruší pôvodné znenie uvedeného písmena, ktoré znelo, že do základu dane sa nezhrňa príjem prislúchajúci k výdavku (nákladu), ktorý nebol uznaný za daňový výdavok podľa § 19, ktorý bol daňovník povinný účtovať.

- V § 17 sa odsek 3 dopĺňa písmenom j), ktorý znie, že **inventarizačný prebytok** odpisovaného majetku sa zahrnie do základu dane počas doby odpisovania tohto majetku vo výške rovnomerného odpisu.
- Novelou sa povinnosť tzv. **transferového oceňovania** a súvisiacej dokumentačnej povinnosti rozširuje zo zahraničných závislých osôb aj na tuzemské závislé osoby. Povinnosť viesť dokumentáciu k transferovým cenám pre tuzemské závislé osoby bude platiť za zdaňovacie obdobie začínajúce od 1.1.2015.
- Rozširuje sa zoznam **výdavkov, ktoré budú súčasťou dane len po zaplatení**. Takýmito výdavkami budú podľa § 17 ods. 19:
 1. **kompenzačné platby** vyplácané podľa zákona o regulácii v sieťových odvetviach u ich dlžníka,
 2. **výdavky (náklady) na nájomné**, pričom zaplatené nájomné fyzickej osobe zaplatené za príslušné zdaňovacie obdobie sa uzná najviac do výšky časovo rozlíšenej sumy prislúchajúcej na zdaňovacie obdobie,
 3. **výdavky (náklady) na marketingové a iné štúdie a na prieskum trhu** u dlžníka, pričom u veriteľa sa takéto príjmy (výnosy) zahrnú do základu dane po prijatí úhrady,
 4. **odplaty (provízie) za sprostredkovanie** u prijímateľa služby, a to aj ak ide o sprostredkovanie na základe mandátnych zmlúv alebo obdobných zmlúv najviac do výšky 20 % z hodnoty sprostredkovaného obchodu,
 5. výdavky (náklady) vzťahujúce sa k úhrade príjmov zo zdrojov na území SR vyplácaných, poukazovaných alebo pripisovaných v prospech daňovníka nezmluvného štátu a zároveň po splnení povinnosti zraziť zrážkovú daň alebo zabezpečenie dane,
 6. **výdavky (náklady) na poradenské a právne služby**,
 7. **výdavky (náklady) na získanie noriem a certifikátov**, zahrňované do základu dane rovnomerne počas doby ich platnosti, najviac počas 36 mesiacov, a to počnúc mesiacom, v ktorom boli zaplatené.

Zmenou § 17 ods. 19 sa ruší zahrňovanie **zmluvných pokút, poplatkov z omeškania, paušálnych nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a úrokov z omeškania** do základu dane u veriteľa po prijatí úhrady alebo u dlžníka po ich zaplatení. To znamená, že u veriteľa budú uvedené výnosy súčasťou základu dane v zdaňovacom období, v ktorom bude o nich účtovať a u dlžníka nebudú daňovým výdavkom (nákladom) vôbec, teda ani po

zaplatení. Na uvedené nadväzuje aj zmena v § 19 ods. 2 písm. m), ktorý znie, že daňovými výdavkami nie sú tiež paušálne náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, zmluvné pokuty, poplatky z omeškania a úroky z omeškania u dlžníka.

- Zmenou § 17 ods. 33 a doplnením o písmeno b) sa mení zahŕňanie **výnosu pri spätnom lízingu** do základu dane. Výnos sa zahrnie do základu dane jednorázovo v zdaňovacom období, v ktorom dochádza k predaju a spätnému lízingu a nie podľa účtovných predpisov cez časové rozlíšenie výnosov.
- Doplnením § 17 o odsek 34 sa zavádza tzv. **limitovaná vstupná cena pre osobné automobily v sume 48.000 eur a viac**. K úprave základu dane dôjde len v prípade, ak základ dane je nižší ako násobok počtu týchto automobilov so vstupnou cenou 48.000 eur a viac a ročného daňového odpisu vypočítaného zo vstupnej ceny 48.000 eur. Základ dane sa zvýši o kladný rozdiel medzi úhrnom skutočne uplatnených daňových odpisov v daňových výdavkoch v príslušnom zdaňovacom období z tohto hmotného majetku so vstupnou cenou 48.000 eur a viac a úhrnom ročných odpisov/pomerných častí ročných odpisov za príslušné zdaňovacie obdobie z tohto hmotného majetku zo vstupnej ceny 48.000 eur spôsobom rovnomerného odpisovania podľa § 27 zákona.

Táto úprava základu dane sa nevykoná u prenajímateľa u osobných automobilov, ktoré boli prenajaté na základe nájomnej zmluvy bez vopred dohodnutého práva kúpy prenajatej veci.

- Podobne je v § 17 ods. 35 **limitované nájomné pri osobných automobiloch**, kde dôjde k úprave základu dane v prípade, ak základ dane je nižší ako súčet násobkov počtu prenajatých áut so vstupnou cenou 48.000 eur a viac a limitovaného ročného nájomného vo výške 14.400 zodpovedajúceho počtu mesiacov nájmu. Základ dane sa zvýši o rozdiel medzi úhrnom uplatneného nájomného (len operatívny prenájom) v daňových výdavkoch v príslušnom zdaňovacom období z tohto hmotného majetku so vstupnou cenou 48.000 eur a viac a súčtom násobku počtu týchto prenajatých áut a limitovaného ročného nájomného vo výške 14.400 eur zodpovedajúceho počtu mesiacov nájmu v príslušnom zdaňovacom období.
- Do **odpisu pohľadávky** podľa § 19 ods. 2 písm. h) sa pri vlastnej pohľadávke zaviedla podmienka zahrnutia do zdaniteľných príjmov a pri pohľadávke nadobudnutej postúpením podmienka zaplatenia obstarávacej ceny.
- Zmenou znenia § 19 ods. 2 písm. i) sa **zrušila možnosť daňového odpisu pohľadávky nepresahujúcej sumu 332 eur**.
- Pri využívaní **majetku, ktorý môže mať charakter osobnej spotreby** a s ním súvisiacich výdavkov (nákladov), je daňový výdavok uznaný len v pomernej časti podľa § 19 ods. 2 písm. t), v akej sa používa na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov. V súlade s uvedeným ustanovením sú dve možnosti zahrnutia výdavkov (nákladov) na obstaranie, technické zhodnotenie, prevádzkovanie, opravy a udržiavanie takéhoto majetku do daňových výdavkov a to:
 1. vo forme paušálnych výdavkov vo výške 80 %
 2. v preukázateľnej výške v závislosti od pomeru používania tohto majetku na zabezpečenie zdaniteľného príjmu.

Pri tomto majetku sa do nákladov na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov zahrnie ročný odpis v rovnakej percentuálnej výške, v akej daňovník uplatňuje náklady podľa vyššie uvedeného ustanovenia. Taktiež sa upravuje zostatková cena takéhoto majetku, keď v zdaňovacích obdobiach, v ktorých daňovník postupuje podľa § 19 ods. 2 písm. t) sa za výšku odpisu zahrnutého do daňových výdavkov považuje ročný odpis podľa § 27 alebo § 28.

Výnimkou sú výdavky na osobnú potrebu, výdavky súvisiace s nehnuteľnosťami a výdavky zamestnávateľa uplatňujúceho postup podľa § 5 ods. 3 písm. a) (zdaňovanie časti vstupnej ceny motorového vozidla zamestnávateľa poskytnutého na používanie na služobné a súkromné účely).

- Doplnením § 19 ods. 3 písm. a) sa **odpisy dlhodobého majetku poskytnutého na prenájom** do daňových výdavkov prenajímateľa zahrnú najviac do výšky časovo rozlíšenej sumy príjmov (výnosov) z prenájmu tohto majetku prislúchajúceho na príslušné zdaniteľné obdobie, pričom neuplatnená časť ročného odpisu sa uplatní počnúc rokom nasledujúcim po uplynutí doby odpisovania do výšky príjmov (výnosov) z prenájmu.

- Doplnením § 19 ods. 3 písm. b) sa **zrušila možnosť uplatnenia straty z predaja určitých druhov majetku**. Konkrétne daňovým výdavkom bude zostatková cena alebo jej pomerná časť pri jeho vyradení predajom do výšky z príjmu (výnosu) z jeho predaja zahrnutého do základu dane. Ide o nasledujúce druhy hmotného majetku:
 - osobné automobily – kód produkcie (KP) 29.10.2,
 - motorové vozidlá na jazdu na snehu a podobných vozidiel s motorom – KP 29.10.52,
 - rekreačné a športové člny – KP 30.12,
 - lode a plavidlá – KP 30.11,
 - lietadlá a kozmické lode a podobné zariadenia – KP 30.3,
 - motocykle a ich modifikácie – KP 30.91,
 - bicykle a iné kolesové vozidlá bez motora – KP 30.92.1,
 - budovy a stavby zaradené do odpisovej skupiny 6.
- Od 1.1.2015 nebude možné u platiteľa dane jednorázovo zahrnúť do daňových výdavkov **DPH vzťahujúcu sa na dlhodobý majetok**, ak na odpočítanie tejto DPH platiteľ nemá nárok (zmena v § 19 ods. 3 písm. k). Zmenou v § 25 ods. 5 je táto DPH súčasťou vstupnej ceny dlhodobého majetku. Súčasťou vstupnej ceny je aj časť neodpočítanej DPH u daňovníka – platiteľa DPH, ak uplatňuje nárok na jej odpočítanie koeficientom.
- **Členský príspevok** vyplývajúci z nepovinného členstva v právnickej osobe zriadenej na účel ochrany záujmov platiteľa bude podľa § 19 ods. 3 písm. n) daňovým výdavkom v úhrne do výšky 5 % základu dane, najviac do výšky 30.000 eur ročne.
- **Odpлата (provízia) za vymáhanie pohľadávky** bude daňovým výdavkom najviac do výšky 50 % vymoženej pohľadávky (§ 19 ods. 3 písm. p).
- Daňovým výdavkom od 1.1.2015 už nebude **tvorba rezerv** účtovaná ako náklad na nevyfakturované dodávky a služby, zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy a na zostavenie daňového priznania.
- Doplnením § 21 ods. 1 písm. h) sa rozširuje okruh výrobkov/tovarov, ktoré nebudú považované za **reklamné predmety** a nebudú daňovým výdavkom daňovníka. Do tohto okruhu sa zahŕňajú od 1.1.2015 aj tabakové výrobky (okrem daňovníka, u ktorého je výroba tabakových výrobkov hlavným predmetom činnosti) a alkoholické nápoje okrem vína do výšky najviac 5 % zo základu dane (s výnimkou daňovníka, u ktorého je výroba alkoholických nápojov hlavným predmetom činnosti).
- V § 21 ods. 2 sa dopĺňa novým písmenom n), podľa ktorého daňovými výdavkami tiež nie sú výdavky (náklady) vo výške obstarávacej ceny **zásob vyradeného tovaru**:
 - z dôvodu jeho klasifikácie ako nebezpečného podľa § 2 písm. h) zákona o ochrane spotrebiteľa,
 - likvidáciou z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti alebo trvanlivosti, ak daňovník nepreukáže, že pred uplynutím tejto doby vykonal opatrenia na podporu ich predaja do uplynutia tejto doby formou postupného znižovania ceny, okrem bezodplatného odovzdania zásob potravín Potravinovej banke Slovenska a liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekársky predpis,
 - bez stanovenej doby použiteľnosti alebo trvanlivosti, ak daňovník nepreukáže príjem z ich predaja.
 Výška príjmu (výnosu) z ich predaja nie je limitovaná, môžu byť teda predané aj so stratou.
- Nový §21a zavádza do zákona o dani z príjmov **pravidlá nízkej kapitalizácie**. Pravidlá platia všeobecne pre všetky závislé osoby – tuzemské aj zahraničné a vzťahujú sa na dlžníka – právnickú osobu. Daňovým výdavkom od 1.1.2015 nebudú úroky z úverov a pôžičiek a súvisiace náklady, ak veriteľ je závislou osobou vo vzťahu k dlžníkovi, presahujúce limit 25 % hodnoty ukazovateľa vypočítaného ako súčet výsledku hospodárenia pred zdanením a v ňom zahrnutých odpisov a nákladových úrokov. Pravidlá sa neuplatnia na dlžníka, ktorý je bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, poisťovňou alebo pobočkou zahraničnej poisťovne, zaisťovňou alebo pobočkou zahraničnej zaisťovne, subjektom kolektívneho investovania alebo lízingovou spoločnosťou.

- V § 22 ods. 6 sa vypúšťa písmeno f), čo znamená, že iným majetkom na účely zákona o dani z príjmov nebude **technické zhodnotenie majetku obstarávaného formou finančného prenájmu**. Takéto technické zhodnotenie bude zvyšovať vstupnú cenu majetku obstarávaného formou finančného prenájmu.
 - Novelou zákona sa zavádza **povinnosť** daňovníka (okrem daňovníka, ktorý uplatňuje úľavu na dani podľa § 30a a § 30b) **prerušiť uplatňovanie daňových odpisov** hmotného majetku v zdaňovacom období:
 - v ktorom hmotný majetok nevyužíval na zabezpečenie zdaniteľných príjmov, okrem majetku poistného a rezervného charakteru nevyhnutného na zabezpečenie prevádzky hmotného majetku v používaní,
 - ktoré začína dňom v poradí druhej zmeny zdaňovacieho obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak, ak v poradí k druhej zmene príde počas dvoch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, a to až do toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom od poslednej zmeny zdaňovacieho obdobia uplynie 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.
 - S účinnosťou od 1.1.2015 sa rozširuje počet **odpisových skupín** zo štyroch na šesť. Najvýraznejšia zmena nastala pri budovách a stavbách, kde sa pôvodná odpisová skupina 4 rozdelila do dvoch odpisových skupín 5 a 6, pričom doba odpisovania v odpisovej skupine 6 je 40 rokov. Do odpisovej skupiny 6 boli priradené napríklad bytové budovy, budovy pre administratívu, hotely a podobné budovy, budovy pre kultúru a verejnú zábavu, vzdelávanie a zdravotníctvo, ostatné inžinierske stavby. Ak je budova používaná na niekoľko účelov, je na zatriedenie do odpisovej skupiny rozhodujúce jej hlavné využitie určené z celkovej úžitkovej plochy.
- Taktiež k zmene dochádza aj v **spôsobe uplatňovania daňových odpisov**, keď zrýchlené odpisovanie bude možné uplatniť len v odpisových skupinách 2 a 3.
- V súlade s prechodným ustanovením § 52zd ods. 6 pri zmene metódy odpisovania, pri zmene odpisovej skupiny, pri zmene doby odpisovania, ročnej odpisovej sadzby alebo koeficientu je daňovník povinný vykonať zmeny aj pri tom majetku, ktorý nadobudol a odpisoval do 31.12.2014, pričom už uplatnené odpisy sa späť neupravujú.
- Hmotný majetok obstaraný formou finančného prenájmu sa od 1.1.2014 nebude odpisovať mesačne počas doby trvania finančného prenájmu, ale mesačne počas doby odpisovania podľa zaradenia do odpisovej skupiny v súlade s § 26 ods. 1. Uvedené sa bude vzťahovať aj na hmotný majetok obstaraný formou finančného prenájmu pred 1.1.2015.

Zmeny v dani zo závislej činnosti

"Brutácia" nepeňažného príjmu zamestnanca

Od 1.1.2015 je príjmom zamestnanca aj nepeňažné plnenie poskytnuté zamestnancovi zamestnávateľom - § 5 ods. 3 písm. d) ZDP. Zamestnávateľ toto plnenie **môže navýšiť** na sumu vypočítanú podľa prílohy č. 6 zákona, pričom za príjem zo závislej činnosti sa v tomto prípade považuje takto navýšené nepeňažné plnenie.

Tento postup sa nepoužije pri týchto nepeňažných príjmoch:

- odmena za výkon funkcie predsedu, člena a zapisovateľa volebnej komisie, predsedu, člena a zapisovateľa komisie pre referendum a sčítacieho komisára - § 5 ods. 1 písm. j) ZDP,
- nepeňažné plnenie poskytnuté od bývalého zamestnávateľa poberateľovi predčasného dôchodku, starobného dôchodku, poberateľovi výsluhového dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku alebo osobe, na ktorú prešlo právo na tieto plnenia - § 5 ods. 1 písm. k) ZDP,
- suma vo výške 1 % vstupnej ceny motorového vozidla zamestnávateľa, poskytnutého na používanie na služobné a súkromné účely - § 5 ods. 3 písm. a) ZDP.

Od 1.1.2015 môže teda zamestnávateľ postupovať dvomi spôsobmi:

- nebude navyšovať nepeňažný príjem zamestnancovi, teda bude postupovať tak ako do 31.12.2014,
- bude navyšovať nepeňažný príjem zamestnanca, tj. navýši nepeňažný príjem o preddavok na daň a povinné poistné. Z takto navýšeného príjmu odvádza za zamestnanca poistné a preddavok na daň zamestnávateľ.

Oslobodený príjem od dane pri zamestnávateľovi s poľnohospodárskou výrobou

Od 1.1.2015 je od dane oslobodené nepeňažné plnenie poskytované formou produktov vlastnej výroby poskytnuté od zamestnávateľa, ktorého predmetom činnosti je poľnohospodárska výroba. Takto poskytnuté nepeňažné plnenie je oslobodené od dane najviac v úhrnnej výške 200 Eur ročne od všetkých zamestnávateľov. Ak takto vymedzené nepeňažné plnenie presiahne 200 Eur ročne, do základu dane sa zahrnie len plnenie nad takto stanovenú sumu (§ 5 ods. 7 písm. l) ZDP.

Novela zákona o dani z pridanej hodnoty

V oblasti dane z pridanej hodnoty (ďalej „DPH“) schválila Národná rada Slovenskej republiky zákon č. 218/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon“). Účinnosť jednotlivých článkov novely zákona o DPH je rôzna. Niektoré články sú účinné od 01.10.2014, iné od 01.01.2015 a zvyšné sú účinné od 01.07.2015.

1. Od 01.10.2014 dochádza k zmene týkajúcej sa súhrnných výkazov:
 - znižuje sa limit pre podávanie súhrnných výkazov za obdobie kalendárneho štvrťroka z pôvodných 100 000,00 EUR na 50 000,00 EUR - základným obdobím pre podávanie súhrnných výkazov je kalendárny mesiac. Avšak v prípade, že platiteľ dodal alebo premiestnil tovar do iného členského štátu, alebo sa zúčastnil trojstranného obchodu ako prvý odberateľ a v príslušnom kalendárnom štvrťroku a súčasne v predchádzajúcich štyroch kalendárnych štvrťrokoch nepresiahli tieto dodávky hodnotu 50 000 EUR, môže podávať súhrnný výkaz štvrťročne.
2. Zo zmien platných od 01.01.2015 vyberáme nasledovné:
 - skracuje sa lehota na registráciu platiteľov dane – daňový úrad bude mať povinnosť v zmysle § 4 ods. 3 Zákona vykonať registráciu za platiteľa dane najneskôr do 21 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň. Na žiadosti podané do 31.12.2014 platí pôvodná 30-dňová lehota (prechodné ustanovenie § 85kc ods.1 Zákona). V prípade povinnosti zloženia zábezpeky ostáva aj naďalej platná 60-dňová lehota.
 - zmena základnej sadzby dane na 20 % - do 31.12.2014 bola v zákone ustanovená základná sadzba dane 19 %. Prechodným ustanovením § 85j ods. 1 Zákona bola táto sadzba zmenená na 20 % a mala platiť do posledného dňa kalendárneho roka, v ktorom Európska komisia uverejní údaje o tom, že aktuálny schodok verejnej správy Slovenskej republiky je menej ako 3%. Toto prechodné ustanovenie sa už nebude uplatňovať a v § 27 ods. 1 Zákona dochádza k zmene výšky základnej sadzby z 19% na 20%. Ide len o zmenu v zákone. V praxi ku zmene nedochádza, nakoľko aj doteraz platila základná sadzba dane 20%.
 - podávanie súhrnných výkazov daňovými zástupcami - daňový zástupca bude podávať súhrnný výkaz v lehote do 25 dní po skončení kalendárneho mesiaca. Touto zmenou dochádza k zosúladeniu lehoty na podanie súhrnných výkazov.
 - kontrolný výkaz – podanie kontrolného výkazu sa už nebude viazať na deň podania daňového priznania.
 - zavádzajú sa osobitné úpravy pre Mini One Stop Shop (ďalej „MOSS“) – uvedené úpravy sa týkajú poskytovateľov telekomunikačných služieb, služieb rozhlasového a televízneho vysielania a elektronických služieb. Ak sa tieto služby budú poskytovať nezdaniteľným osobám, od 1. januára 2015 bude miestom ich dodania miesto, kde má nezdaniteľná osoba sídlo, bydlisko alebo miesto, kde sa obvykle zdržiava a to bez ohľadu na skutočnosť, či ich poskytuje zdaniteľná osoba, ktorá je alebo nie je usadená v Európskej únii. K uvedenej téme nájdete na stránkach finančnej správy viaceré metodické usmernenia a pokyny.
3. Od 01.07.2015 dochádza k zmene zákona o DPH, ktorá umožní vrátiť časť nadmerného odpočtu v priebehu daňovej kontroly:
 - zavádza sa pojem čiastkový protokol, na základe ktorého môže daňový úrad vrátiť časť nadmerného odpočtu pred skončením daňovej kontroly. Ide napríklad o prípad, ak v priebehu kontroly daňový úrad zistí, že časť nadmerného odpočtu je uplatňovaná oprávnenne, avšak ostávajúcu časť musí ešte preverovať. Časť nadmerného odpočtu uvedenú v čiastkovom protokole vráti daňový úrad do 10 dní odo dňa odoslania čiastkového protokolu.

**Uvedené informácie majú všeobecný charakter.
Pri riešení konkrétnej situácie odporúčame problém prekonzultovať.**

Kontakty:

Ing. Ladislav Pompura
pompura@monarex.sk
048/470 15 13

Ing. Pavol Predanócy
ppredanocy@monarex.sk
048/470 15 17

Ing. Silvia Strečková
[sstreckova@monarex.sk](mailto:ssreckova@monarex.sk)
048/470 15 14

Ing. Zuzana Poliačiková
zpoliacikova@monarex.sk
048/470 15 21

Maximálna a minimálna výška vymeriavacieho základu pre určenie preddavku na poistné

Od 1.1.2015 sa mení základ pre výpočet maximálneho vymeriavacieho základu, ktorý predstavuje pre všetkých platiteľov poistného päťnásobok priemernej mesačnej mzdy na **4.120 Eur** (824 Eur x 5).

Od 1.1.2015 je **minimálny vymeriavací základ** samostatne zárobkovo činnnej osoby a samoplatiteľa (poistenca podľa § 11 ods. 2 zákona) stanovený vo výške **50 % z priemernej mesačnej mzdy**, ktorá je vo výške 825 Eur, to znamená že minimálny vymeriavací základ pre SZČO a samoplatiteľa je suma **412 Eur**.

ZDRAVOTNÉ POISTENIE

- výška maximálneho mesačného preddavku na poistné predstavuje 14 % z 4.120 Eur, t. j. sumu **576,80 Eur**;
- výška maximálneho mesačného preddavku na poistné u osôb so zdravotným postihnutím predstavuje 7% 4.120 Eur, t. j. sumu **288,40 EUR**;
- výška minimálneho mesačného preddavku na poistné predstavuje 14 % z 412 Eur, t. j. sumu **57,68 Eur**;
- výška minimálneho mesačného preddavku na poistné u osôb so zdravotným postihnutím predstavuje 7 % z 412 Eur, t. j. sumu **28,84 Eur**.

SOCIÁLNE POISTENIE

- výška maximálneho mesačného preddavku na poistné predstavuje 33,15 % z 4.120 Eur, t. j. sumu **1.365,78 Eur**;
- výška minimálneho mesačného preddavku na poistné predstavuje 33,15 % z 412 Eur, t. j. sumu **136,57 Eur**.

Zmena súm stravného od 1.11.2014

Na základe Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa s účinnosťou od 1. novembra 2014 zvyšuje suma stravného takto:

- 4,20 Eur pre časové pásmo 5 až 12 hodín,
- 6,30 Eur pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
- 9,80 Eur pre časové pásmo nad 18 hodín.

Na základe uvedeného sa zvyšuje aj minimálna hodnota jedálneho kupónu na **3,15 Eur** (75% z 4,20 Eur); pôvodne 3,00 Eur. Zároveň sa zvyšuje maximálny príspevok zamestnávateľa na stravovanie na 2,31 Eur (55% z 4,20 Eur); pôvodne 2,20 Eur.

Zvýšenie príjmu pre študentov bez platenia poistného do sociálnej poisťovne

Od 1.1.2015 sa menia podmienky pri dohodách o brigádnickej práci študentov. Všetci študenti bez ohľadu na vek môžu využiť výnimku z platenia odvodov do Sociálnej poisťovne pri dohode o brigádnickej práci študentov, ak na ňu zarobia maximálne **200 Eur mesačne**. Znamená to, že už nebudú existovať dve vekové kategórie študentov a dve hranice zárobku, ako je to v súčasnosti.

Nadalej platí, že v prípade, ak má žiak alebo študent uzatvorených viacero dohôd, výnimku na neplatenie poistného na dôchodkové poistenie môže využiť iba pri jednej z dohôd. O výnimku žiada študent u svojho zamestnávateľa na tlačive Oznámenie a čestné vyhlásenie k dohode o brigádnickej práci študentov.

Dohody vykonávané mimo pracovného pomeru len na dobu určitú

Od 1.7.2014 platí novela Zákonníka práce, v ktorej sa zásadným spôsobom menia pravidlá pre dohody.

1. Dohody bude možné uzatvárať len na dobu určitú

Do 30.6.2014 bolo možné uzatvárať dohody aj na dobu neurčitú, resp. pri dohodách o vykonaní práce bola doba trvania dohody ohraničená dobou potrebnou na vykonanie dohodnutej práce.

Od 1.7.2014 pre všetky typy dohôd, teda pre:

- dohody o pracovnej činnosti,
- dohody o brigádnickej práci študentov a
- dohody o vykonaní práce

platí, že je možné uzatvárať ich len na dobu určitú a to najdlhšie na 12 mesiacov (teda max. na 1 rok, resp. 365 kalendárnych dní).

Ak vo firme už máte dohodárov, u ktorých ste dohody začali pred 1.7.2014, tak pre tieto dohody platí, že trvať môžu najneskoršie do 30.6.2015 – a ak neskončia pred týmto dátumom, 30.6.2015 musia skončiť "natvrdo".

Odvodová odpočítateľná položka pre zdravotné poistenie od 1.1.2015

Od 1.1.2015 sa v zdravotnom poistení zavádza odpočítateľná položka. Niektorým zamestnancom a ich zamestnávateľom sa tak znížia zdravotné odvody.

O odpočítateľnú položku sa znižuje vymeriavací základ len zamestnanca:

- v pracovnom pomere,
- štátnozamestnaneckom pomere,
- služobnom pomere,
- v štátnej službe (policajti, colníci a pod.), sudcovia, prokurátori, hasiči...

O odpočítateľnú položku sa naopak neznižuje vymeriavací základ napríklad:

- zamestnancom, ktorí majú odvodové zvýhodnenie pre dlhodobu nezamestnaných občanov,
- zamestnancom na dohodu,
- samostatne zárobkovo činným osobám,
- členom štatutárnych orgánov poberajúcim za výkon funkcie odmenu,
- spoločníkom s.r.o. poberajúcim odmenu za prácu vo vlastnej spoločnosti,
- osobám pracujúcim na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (príkazné zmluvy, zmluvy dielo) v prípade závislej činnosti.

MONAREX, k.s., IČO: 36014672, IČ DPH SK2020090787, registrovaná na Okresnom súde v Banskej Bystrici, Oddiel: Sr, Vložka č.: 200/S

a v zozname daňových poradcov - právnických osôb vedenom Slovenskou komorou daňových poradcov pod č. 24/97.

MONAREX audit consulting, s.r.o., IČO: 36006670, IČ DPH: SK2021098915, registrovaná na Okresnom súde v Banskej Bystrici, Oddiel: Sro, vložka č. 3701/S a v zozname audítorov – právnických osôb vedenom Slovenskou komorou audítorov pod č. 263.

- osobám so zdaniteľnými príjmami podľa § 7 a 8 zákona o dani z príjmov,
- osobám s príjmami z podielov na zisku.

Odpočítateľná položka a výpočet preddavkov na zdravotné poistenie

Pri výpočte mesačných preddavkov na zdravotné poistenie sa zamestnancovi zníži príjem (vymeriavací základ) o odpočítateľnú položku. Preddavky zamestnanca a zamestnávateľa sa tak nevypočítajú z celkového príjmu zamestnanca ale z príjmu zníženého o odpočítateľnú položku.

Dôležitou podmienkou je, že zamestnanec má len jediného zamestnávateľa (nemá súčasne viac zamestnávateľov, u ktorých by bol poistený na zdravotné poistenie), zamestnanec si neuplatňuje **odvodovú výnimku ako predtým dlhodobo nezamestnaný** a zamestnanec **nie je súčasne SZČO** (zamestnanec môže mať u toho istého zamestnávateľa okrem pracovného pomeru viac vzťahov – napríklad môže mať aj dohodu, môže byť štatutárom s odmenou, mať príkaznú zmluvu...).

Ďalšou podmienkou je, že zamestnanec si **uplatní nárok** na odpočítateľnú položku – predloží svojmu zamestnávateľovi vyplnené „Oznámenie zamestnanca“ (viď vzor); (zamestnanec ktorý spĺňa vyššie uvedené podmienky, si môže ale nemusí odpočítateľnú položku pri výpočte mesačných preddavkov uplatniť).

Ako si zamestnanec uplatní odpočítateľnú položku

Zamestnanec, ktorý má nárok na uplatnenie odpočítateľnej položky pri výpočte preddavkov a chce si ju uplatniť, písomne oznámi nárok na uplatnenie odpočítateľnej položky zamestnávateľovi do 8 (kalendárnych) dní odo dňa vzniku pracovného pomeru. Zamestnanec je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť zamestnávateľovi **prvýkrát do 25. januára 2015.**

Pozn.: vzor písomného oznámenia zamestnanca na uplatnenie nároku na odpočítateľnú položku nájdete na <http://www.health.gov.sk/SitePages/poistne-2015>

Výška odpočítateľnej položky zamestnanca

Odpočítateľná položka sa pri výpočte preddavku na zdravotné poistenie za daný mesiac určí týmto postupom:

1. Odpočítateľná položka je **380** eur mesačne (4 560 eur ročne).
2. Odpočítateľná položka (380 eur) sa **kráti**, ak zamestnanec nebol v pracovnom pomere celý mesiac alebo ak mal neplatené voľno alebo absenciu. Odpočítateľná položka sa kráti alikvotne podľa počtu kalendárnych dní.
3. Ak príjem zamestnanca z pracovného pomeru za daný mesiac je **nižší**, ako 380 eur, resp. suma krátená podľa bodu 2., odpočítateľná položka je vo výške tohto príjmu.
4. Ak celkový príjem zamestnanca u zamestnávateľa (pracovný pomer + ďalšie prípadné príjmy u toho istého zamestnávateľa) je **vyšší** ako 380 eur, odpočítateľná položka určená postupom podľa bodov 1. až 3. sa kráti. Kráti sa o sumu danú ako **dvojnásobok rozdielu celkového príjmu zamestnanca a sumy 380 eur.**

Príklad: odpočítateľná položka určená postupom podľa bodov 1. až 3 je 380 eur a celkový príjem zamestnanca u zamestnávateľa je 450 eur, odpočítateľná položka sa kráti o sumu 2 x 70 eur, teda kráti sa o 140 eur a odpočítateľná položka tak bude len 240 eur.

Pozn.: **Výška úväzku** zamestnanca neovplyvňuje výšku odpočítateľnej položky.

Odpočítateľná položka a ročné zúčtovanie poistného na zdravotné poistenie

Na rozdiel od výpočtu mesačných preddavkov, pri ročnom zúčtovaní **nie je potrebné žiadať** o uplatnenie odpočítateľnej položky. Zdravotná poisťovňa určí nárok a výšku odpočítateľnej položky poistencovi **automaticky**. Samozrejme, uplatnenie odpočítateľnej položky sa vzťahuje len na takých poistencov, ktorí **boli aspoň časť roka zamestnancami** v pracovnom pomere, štátnozamestnaneckom pomere, služobnom pomere alebo v štátnej službe.

Pri uplatnení odpočítateľnej položky v ročnom zúčtovaní **nie sú vylúčení** takí zamestnanci podľa predošlej vety, ktoré boli súčasne zamestnaní u viacerých zamestnávateľov, boli aj SZČO alebo mali príjmy z ďalších zárobkových

činností. Pri určení výšky odpočítateľnej položky sa však prípadný iný príjem zamestnanca zohľadní, dokonca sa zohľadní aj "príjem" samoplátiteľa, ak bol zamestnanec časť roka dobrovoľne nezamestnaný.

Pozn.: výška odpočítateľnej položky v ročnom zúčtovaní nie je daná ako súčet "mesačných" súm odpočítateľných položiek, ktoré si zamestnanec uplatnil postupne počas roka. V ročnom zúčtovaní sa "ročná" odpočítateľná položka určí nanovo.

Minimálna mzda od 1.1.2015

Nariadením vlády SR č. 297/2014 zo dňa 15. 10.2014 bolo schválené zvýšenie minimálnej mzdy od 1.1.2015 nasledovne:

- **380,00 €** za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou,
- **2,184 €** za každú hodinu odpracovanú zamestnancom.

Z uvedeného vyplýva, že:

Minimálna hodinová mzda pri pracovnom čase 38,75 h/týždeň je 2,2545 €.

Minimálna hodinová mzda pri pracovnom čase 37,5 h/týždeň je 2,3296 €.

Pri ustanovení týždenného pracovného času v zmysle § 85 ods. 5 Zákonníka práce na menej ako 40 hodín, sa sadzby minimálnych mzdových nárokov úmerne zvýšia nasledovne:

Stupeň náročnosti práce	Koeficient minimálnej mzdy	Minimálny mzdový nárok			
		Hodinová mzda			Mesačná mzda
		40 hod. týždenný prac. čas	38,75 hod. týždenný prac. čas	37,5 hod. týždenný prac. čas	40 hod. týždenný prac. čas 38,75 hod. týždenný prac. čas 37,5 hod. týždenný prac. čas
1	1	2,1840	2,2545	2,3296	380,00
2	1,2	2,6208	2,7053	2,7955	456,00
3	1,4	3,0576	3,1562	3,2614	532,00
4	1,6	3,4944	3,6071	3,7274	608,00
5	1,8	3,9312	4,0580	4,1933	684,00
6	2	4,3680	4,5089	4,6592	760,00

Zmena výšky minimálnej mzdy má dopad aj na výšku týchto veličín:

- neaktívna časť pracovnej pohotovosti na pracovisku je vo výške 2,184 €,
- neaktívna časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska je vo výške náhrady najmenej 20 % z minimálnej mzdy, teda 0,4368 € za 1h,
- mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu najmenej 20 % z minimálnej mzdy, teda 0,4368 € za 1h,
- mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce najmenej 20 % z minimálnej mzdy, teda 0,4368 € za 1h.

Uvedené informácie majú všeobecný charakter.

Pri riešení konkrétnej situácie odporúčame problém prekonzultovať.

Kontakty:

Katarína Roháčová
krohacova@monarex.sk
048/470 15 11

Soňa Farkašová
sfarkasova@monarex.sk
048/470 15 11

MONAREX, k.s., IČO: 36014672, IČ DPH SK2020090787, registrovaná na Okresnom súde v Banskej Bystrici, Oddiel: Sr, Vložka č.: 200/S a v zozname daňových poradcov - právnických osôb vedenom Slovenskou komorou daňových poradcov pod č. 24/97.

MONAREX audit consulting, s.r.o., IČO: 36006670, IČ DPH: SK2021098915, registrovaná na Okresnom súde v Banskej Bystrici, Oddiel: Sro, vložka č. 3701/S a v zozname audítorov – právnických osôb vedenom Slovenskou komorou audítorov pod č. 263.